

VASTASELITYS

13.2.2015

Kitkan Viisaat ry.

Pohjois-Suomen hallinto-oikeus
Isokatu 4
PL 189
90101 OULU
pohjois-suomi.hao@oikeus.fi

Viite: Vastaselityspyyntönne 13.1.2015 Tukesin lausuntoon sekä Dragon Mining Oy:n vastineeseen Tukesin tekemistä päätöksistä 30.6.2014 Kuusamon kaivospiireihin liittyen.

Asia:

Kitkan Viisaat ry:n vastaselitys Tukesin lausuntoon sekä Dragon Mining Oy:n vastineeseen Tukesin 30.6.2014 päätöksistä Kuusamon kaivospiirien tarkistuskäsittelystä annettuihin valituksiin.

Vastaselityksen antaja:

Kitkan Viisaat ry.

Yhteyshenkilö: Mika Flöjt

mika.flojt@gmail.com

Kiitämme vastaselitysmahdollisuudesta ja lausumme kunnioittaen vastaselityksenämme seuraavaa:

1) Yleisesti

Olemme perehtyneet Tukesin lausuntoon 10.11.2014 sekä Dragon Mining Oy:n vastineeseen 19.12.2014 Tukesin Kuusamon kaivospiireihin 30.6.2014 päätöksestä annettuihin valituksiin.

Yleisesti toteamme, ettei Tukes lausunnossaan eikä myöskään Dragon Mining Oy vastineessaan ole lausuneet mitään sellaista oikeusperusteista seikkaa, joka kumoaisi valituksessamme esitetyt muutosvaatimukset.

Täten pidämme kaikki esittämämme vaatimukset täysimääräisesti voimassa muita osin, mutta muutamme vaatimustamme 9 liittämällä siihen uutena vaatimuksena oikeudenkäyntikulujemme korvausvaatimuksen.

2) Yksityiskohtaisesti lausumme joistakin Tukesin lausunnossaan esittämistä tai esittämättä jättämistä seikoista seuraavaa:

2.1 Yleisten ja yksityisten etujen turvaamismääräysten puuttuminen Tukesin päätöksestä.

Valituksemme 1 kohta koski yleisten ja yksityisten etujen turvaamismääräysten puuttumista Tukesin

päätöksestä, vaikka juuri sellaiset määräykset uudessa kaivoslaissa vaadittiin tehtäväksi määräaikaan mennessä vanhoihin kaivospiireihin. Tukes ei lausunnossaan esittänyt oikeudellisia perusteita noiden määräysten puuttumiselle päätöksestään. Lausunnossaan Tukes väittää, että koska kaivospiierillä ei harjoiteta kaivostoimintaa, niin erityiset määräyksetkin annettiin informatiivisena. Katsomme, että kaivoslaissa vaadittiin tässä erillisessä määräaikaan tehtävässä lupamenettelyssä annettavaksi yleisten ja yksityisten etujen turvaamismääräykset, ja Tukesin lausunnossaan myöntävän, ettei sellaisia lain tarkoittamia yleisten ja yksityisten etuja turvaavia määräyksiä annettu 30.6.2014 päätöksessä.

2.2 Vanhojen kaivospiirien jo aiheuttamat haitalliset vaikutukset sekä useiden kaivospiirien ja kaivoslainalaisten muiden hankkeiden yhteisvaikutusten huomioimattomuus lupaharkinnan yhteydessä.

Valituksemme kohdassa 2 vaadimme huomioitavaksi vanhoista kaivospiireistä jo aiheutuneet haitat sekä kaikkien hankkeiden kokonaisvaikutukset yleisten ja yksityisten etujen turvaamispäätösten perustaksi, ja huomautimme Dragon Mining Oy:n satelliittikaivosten verkostotavoitteesta. Toteamme, ettei Tukes ole esittänyt mitään oikeudellista perustetta siihen, että nuo kyseiset seikat ovat Tukesin kaivoslupien tarkistuskäsittelyssä jätetty huomioimatta.

Toistamme vaatimuksemme, ettei yleisten ja yksityisten etujen turvaamisen näkökulmasta kyseisiä kaivospiirejä ole oikeudellisesti oikein tarkastella toisistaan erillisinä yksittäistapauksina, vaan haittojen estämiseksi annettavat yleisten ja yksityisten etujen turvaamismääräykset on tehtävä kyseisten kaivospiirien ja muiden kaivoslain alaisten hankkeiden todellisiin kokonaisvaikutuksiin perustuvan kokonaistarkastelun pohjalta.

2.3 Juomasuon ympäristövaikutusten arviointitiedot jätetty Tukesin päätöksessä huomioimatta ja siten kokonaisarviointi yleisten ja yksityisten etujen kannalta suorittamatta.

Vaatimuksessamme vaadimme Tukesin päätöstä kumottavaksi, koska Tukes ei ollut tehnyt päätöstään varten kokonaisarviointia eikä ottanut huomioon yhteysviranomaisen lausunnon osoittavan Dragon Miningin Tukesille antamien kaivospiirien haitattomuutta koskevien lausumien olleen perättömiä, eikä siten Tukes ollut käsitellyt asiaa hallintomenettelylain edellyttämällä huolellisuudella.

Toteamme, ettei Tukes lausunnossaan esitä oikeudellisia perusteluita käsitykselleen, että toimimaton kaivospiiri olisi haitaton, ympäristövaikutusarvioinnissa esitetyt todisteet koelouhoksen ympäristövaikutuksista voisi jättää huomioimatta ja että kokonaisvaikutusarviointia huomioiden perustuslain ja hallintomenettelylain vaatimukset ei tarvitsisi yleisten ja yksityisten etujen turvaamismääräysten määrittelyn yhteydessä tehdä.

2.4 Vastaselitysmahdollisuutta ei annettu

Vaatimuksissamme vaadimme Tukesin päätöstä kumottavaksi, koska Tukes ei ollut ottanut huomioon kyseisten kaivospiirien kuulutuksista annettuja lausuntoja, muistutuksia ja mielipiteitä sekä sen, että Tukes oli antanut Dragon Miningille mahdollisuuden selityksen antamiseen lausunnoissa annettuihin vaatimuksiin ja selvityksiin, mutta Tukes ei kuitenkaan antanut lausunnon antajille ja muistuttajille kaivoslain 42 §:ssä edellytettyä mahdollisuutta vastaselityksen antamisiin.

Lausunnossaan 10.11.2014 Tukes lausuu, että hakijan selityksen ei katsottu vaikuttavan valituksen alaisen päätöksen ratkaisuun, minkä johdosta Tukes piti vastaselityksen antamismahdollisuutta ilmeisen tarpeettomana. Katsomme Tukesin lausunnossaan antaman perustelun menettelyllään oikeudellisesti pätemättömäksi. Lausunnosta ei selviä, mihin Tukesin arviointiin ja/tai ennakkolliseen päätösharkintaan perustui se, ettei hakijan selitys vaikuta asian ratkaisuun, vaikka selitys kuitenkin pyydettiin hakijalta. Toistamme pitävämme vastaselitysmahdollisuutemme estämistä vakavana kaivosviranomaisen suorittamana oikeusasemamme loukkauksena.

2.5 Uraanivyöhykettä ja uraanitietoja ei esitetty kuulemisasiakirjoissa eikä huomioitu Tukesin päätöksen perusteluissa.

Vaatimuksissamme viittasimme GTK:n määrittämään Kuusamon uraanivyöhykkeeseen sekä Juomasuon koelouhoksen aiheuttamaan radioaktiiviseen saastumiseen.

Toteamme, ettei Tukes lausunnossaan 10.11.2014 perustele lainkaan noiden tietojen poisjättämistä kaivospiirin lupamääräysten tarkistuskäsittelyissään. Uraanin osalta Tukes lausui edelleen, että kaivoskivennäisenä on kulta eikä uraani. Pidämme Tukesin lausumaa tahallisenä asian vääristelynä. Kaivospiirin tarkistuskäsittelyn tarkoituksena oli yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi annettavien määräysten tarkistaminen vanhaan kaivospiiriin. Pidämme oikeusperusteisesti mahdottomana ratkaisuna, että alkuperäiseen kaivospiirimenettelyyn merkitsemättä jätetty kaivoskivennäinen ei pitäisi olla 20 vuotta myöhemmin kaivospiirin ympäristölleen ja muille elinkeinoille aiheuttamien haittojen johdosta lupamääräysten tarkistusmenettelyssä arviointikohteena. Katsomme uuden kaivoslain vaatimuksen vanhojen kaivospiirien lupamääräysten tarkistamisesta tarkoittavan juuri Kuusamon vanhojen kaivospiirien kaltaista tilannetta.

Toistamme, että pidämme noiden uraani- ja uraanivyöhyketietojen esittämistä kuulutusasiakirjoissa välttämättömänä yleisen oikeusturvan toteutumisen kannalta, sekä niiden tietojen poisjättämisen kuulutusasiakirjoista ja kaivospiirin lupamääräysten tarkistusmääräyksistä olevan hallintomenettelylain vastaista menettelyä, jonka johdosta yleinen ja yksityisen etuuden turvaaminen on vaarantunut.

2.6 Vanhojen kaivospiirien historiatietoja ei ole esitetty.

Valituksessamme toimme esille, että vaikka kyseessä oli kuulutusasiakirjoissa oli vanhojen kaivospiirien lupamääräysten tarkistamiskäsittely, niin kuulutusasiakirjoissaan Tukes ei esitellyt noiden Kuusamon kaivospiirien virallisia historiatietoja. Esimerkiksi Juomasuon kaivospiirin osalta Tukes lausui vain, että kaivospiiritoimitus on ollut valmis ja kaivoskirja on annettu 5.11.1993.

Vastineessaan 10.11.2015 Tukes lausuu, ettei Tukesin tulkinnan mukaan kaivospiirien historiatietoja voisi pitää sellaisina tietoina, joilla olisi merkitystä valituksen alaisen päätöksen antamiseen. Tukes ei esitä oikeusperusteista perustelua tuolle tulkinnalleen, eikä sitä miksi ei edes nyt hallinto-oikeudelle antamassaan lausunnossa esitä noita kaivospiirien historiatietoja, varsinkaan jos niillä ei Tukesin kannalta katsoen olisi merkitystä asian ratkaisuun.

Kitkan Viisaat ry katsoo edelleenkin, että kaivospiirien lupamääräysten yhteydessä kansalaisten on yleisten ja yksityisten etujen turvaamisen menettelyn yhteydessä saatava kyseisten tarkistettavien

lupamääräysten kohteena olevien kaivospiirien oikeudellinen asema tietoonsa, varsinkin kun samojen kaivospiirien oikeuksien haltija oli itse samaan aikaan ilmoittanut kaivospiirien vanhentuneen. Katsomme Tukesin menettelyllään pyrkineen turvaamaan Dragon Mining Oy:n etua ja toimineen Yleisten ja yksityisten etujen turvaamista vastaan.

3. Lausumme Dragon Minig Oy:n vastineesta seuraavaa.

Toteamme, ettei Dragon Minig Oy lausunnossaan 19.12.2015 lausu yhtään mitään valituksessamme esitettyihin vaatimuksiin nähden. Dragon Mining Oy vain viittaa Tukesin lausuntoon.

4. Vaatimus oikeudenkäyntikulujemme korvaamisesta.

Vaatimuksemme kohdassa 9 esitimme näiden Kuusamon kaivospiirien yleisten ja yksityisten etujen turvaamismääräysten valituskäsittelyn yhdistämisestä samaan valituskäsittelyyn ja oikeudenkäyntimaksun määrittämistä yhtä käsittelyä koskevaksi.

Muutamme nyt tuon vaatimuksemme seuraavaksi:

- 9) yhdistää asiakohdassa mainittujen kaivospiirien valituskäsittelyn yhdeksi asiakokonaisuudeksi sekä määrää Kitkan Viisaat ry:n oikeudenkäyntikulut kaivosviranomaisen Tukesin maksettavaksi määräajassa korkoineen.

Katsomme tulleen näytetyksi, että valitusprosessin syynä on kaivosviranomaisen virheellinen toiminta valituksenalaisen Yleisten ja yksityisten etujen turvaamismääräysten kuulusmenettelyssä, lupapäätösmenttelystä sekä vastaselitysmahdollisuuden kieltämisessä.

Tämän johdosta vaadimme Tukesia korvaamaan myöhemmin esittämämme oikeudenkäyntikulumme.

Pyydämme mahdollisuutta täydentää vastaselitystämme tarvittaessa.

Pyydämme tiedottamaan asian käsittelyaikatauluista sekä mahdollisesta määräajasta yksityiskohtaisemman korvausvaatimuksen jättämistä varten.

Kuusamossa 13.2.2015

Kitkan Viisaat ry:n hallituksen puolesta:

Mika Flöjt
puheenjohtaja

Jouni Petäjäaho
varapuheenjohtaja

yhdyshenkilö:

Mika Flöjt
Patunantie 18, 93600 Kuusamo
Puh. 040 578 8784
mika.flojt@gmail.com